

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

Raport

privind implementarea reglementărilor
referitoare la utilizarea telefoanelor
mobile în instituțiile de învățământ

Preliminarii

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova a introdus reglementări privind interzicerea utilizării neautorizate a telefoanelor mobile în instituțiile de învățământ, menite să îmbunătățească disciplina și climatul educațional. În martie 2025, a fost realizat un sondaj național la care au răspuns 1.146 de instituții de învățământ (școli primare, gimnazii și licee) din toate raioanele și municipiile țării, evaluând modul de implementare a acestor reglementări. Rezultatele arată un nivel ridicat de conformare: peste 90% dintre instituții au elaborat un regulament intern propriu privind utilizarea telefoanelor mobile, iar majoritatea covârșitoare a respondenților consideră că aceste reguli contribuie pozitiv la disciplina elevilor. S-a constatat că interdicția este respectată pe deplin de către elevi în ~83% din instituții, deși ~17% raportează respectare doar parțială. Cele mai frecvente măsuri adoptate în cazurile de încălcare a interdicției au fost avertismentele verbale și discuțiile cu părinții, cazurile grave fiind rare. Totodată, regulamentul nu interzice utilizarea telefoanelor în scop didactic – aproape toate școlile au raportat că folosesc telefoanele în activități educaționale (proiecte, aplicații interactive, căutare de informații) sub supravegherea profesorilor. Implementarea regulamentului a fost însoțită de unele provocări punctuale: rezistența unor elevi sau părinți, dificultăți logistice (lipsa spațiilor de depozitare securizate, monitorizare continuă dificilă) și necesitatea de a responsabiliza uniform cadrele didactice. Cu toate acestea, concluzia generală este că politica de restricționare a utilizării telefoanelor mobile în școli și-a atins scopul, contribuind la reducerea distragerilor în timpul orelor și la crearea unui mediu educațional mai favorabil. În finalul raportului sunt formulate recomandări operaționale și strategice adresate organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, instituțiilor de învățământ și părinților, pentru consolidarea și optimizarea în continuare a implementării acestor reglementări.

Date generale despre respondenți și instituții

La sondaj au participat 1 146 de instituții de învățământ primar și secundar din toată țara, asigurând o reprezentativitate geografică și tipologică extinsă. Au răspuns instituții de învățământ din 35 de unități administrativ-teritoriale (toate raioanele republicii, municipiile Chișinău și Bălți, UTA Găgăuzia), reflectând perspective atât din mediul urban, cât și rural. Dintre instituțiile participante, aproximativ 58% sunt gimnazii, 19% licee teoretice, restul fiind școli primare și instituții cu niveluri mixte (gimnaziu + liceu). Acest eșantion larg sugerează că rezultatele oferă o imagine fidelă a situației la nivel național. Sondajul a fost realizat online în perioada 5-20 martie 2025, directorii sau reprezentanții instituțiilor de învățământ completând un formular standardizat. În medie, fiecare instituție participantă la sondaj are câteva sute de elevi, astfel încât concluziile raportului reflectă indirect experiența a zeci de mii de elevi și cadre didactice în aplicarea regulamentului privind telefoanele mobile. În continuare, vom prezenta constatările detaliate ale sondajului, structurate pe principalele aspecte evaluate: elaborarea și comunicarea regulamentului instituțional, gradul de respectare a interdicției de către elevi, existența spațiilor de depozitare a telefoanelor, incidentele raportate și măsurile luate, utilizarea telefoanelor în scopuri educaționale și percepțiile privind impactul acestor reguli asupra disciplinei școlare.

Constatări

Elaborarea regulamentului privind utilizarea telefoanelor mobile

Conform datelor colectate, 93,98% dintre instituții (1 077 din 1 146) au elaborat și adoptat un regulament instituțional referitor la utilizarea telefoanelor mobile de către elevi. Doar 69 instituții (aprox. 6% din total) au raportat că nu au încă un asemenea regulament, ceea ce indică un nivel foarte ridicat de conformare la cerințele ministerului. În marea majoritate a cazurilor, procesul de aprobare a acestor reguli a fost unul participativ: 66% dintre instituții au indicat că regulamentul a fost aprobat în comun de Consiliul profesoral și Consiliul de administrație al instituției (adică implicând atât cadrele didactice, cât și reprezentanții părinților și ai comunității). În alte situații, 20% au atribuit aprobarea Consiliului profesoral, iar 8% Consiliului de administrație. Indiferent de procesul intern, rezultatul a fost existența unui set clar de reguli la nivelul fiecărei instituții aprobat de organele de conducere. După aprobare, regulamentele instituționale au fost comunicate eficient întregii comunități școlare folosind canale multiple. Aproape toate instituțiile (circa 91%) au prezentat noile reguli în cadrul ședințelor cu părinții, asigurând astfel informarea directă a familiilor. De asemenea, panourile informative au fost utilizate pe scară largă (aprox. 68% dintre instituții) pentru afișarea regulamentelor, astfel încât elevii să aibă acces permanent la informații. Multe instituții de învățământ primar și secundar, ciclul I și II au valorificat și mijloacele moderne de comunicare: circa 24% au transmis regulamentele prin platforme online (grupuri de comunicare pe rețele sociale, aplicații de mesagerie), iar 17% le-au publicat pe site-ul instituției. În general, mixul de comunicare a fost bogat, asigurând că atât elevii, cât și părinții și profesorii cunosc noile prevederi.

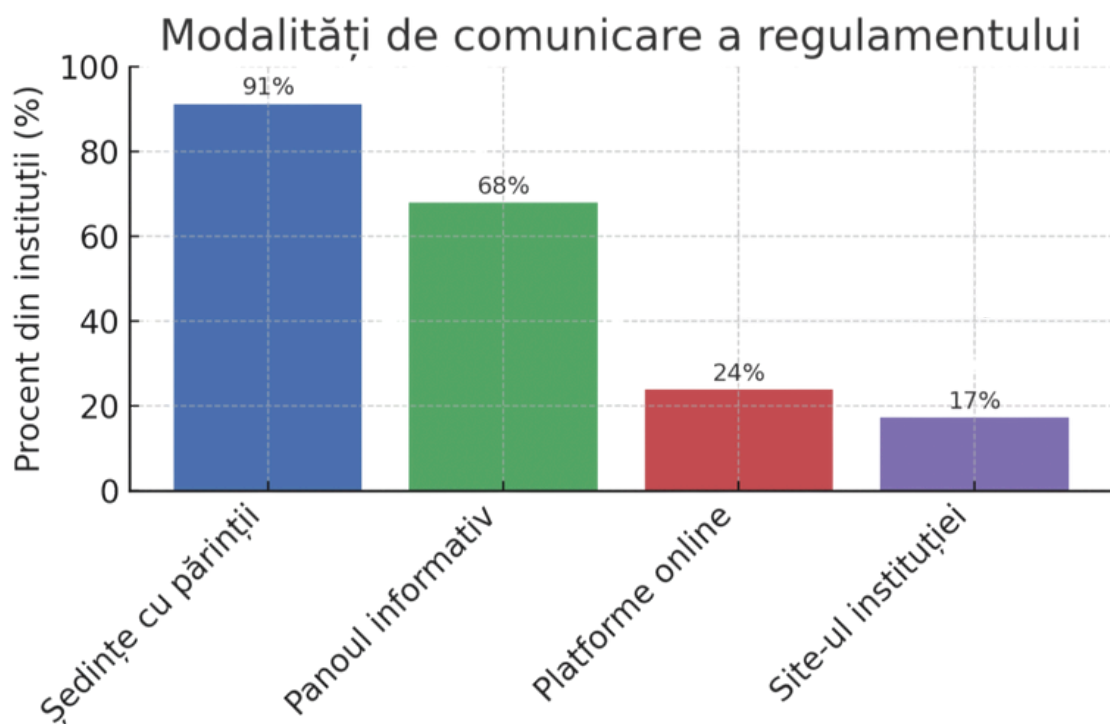

Figura 1: Modalitățile de comunicare a regulamentului instituțional privind telefoanele mobile. Graficul arată procentul de instituții care au folosit diverse canale de informare (ședințe cu părinții, panouri informative, platforme online, site web) – majoritatea au folosit simultan mai multe mijloace.

În afară de canalele formale menționate, unele instituții au raportat și alte metode: discuții la orele de dirigenție (managementul clasei) cu elevii, consultări în Consiliul elevilor, anunțuri în grupurile de comunicare ale claselor etc. Acest efort de comunicare extins a fost esențial pentru implementarea reușită a regulamentelor, punând bazele pentru respectarea ulterioară a interdicțiilor în rândul elevilor.

Respectarea interdicției de către elevi

Rezultatele sondajului indică faptul că, în ansamblu, elevii respectă în mare măsură interdicția de a folosi telefonul mobil în timpul orelor. În 83% dintre instituții, respondenții au apreciat că regulile sunt respectate „Da, în totalitate” de către elevi – adică nu au fost observate încălcări semnificative ale interdicției. În alte circa 16-17% din instituții, respectarea este „Parțială”, ceea ce implică faptul că există un număr limitat de elevi sau situații în care regulile nu sunt urmate întocmai. Doar 0,5% dintre instituții (5 cazuri izolate) au raportat că interdicția nu este respectată de elevi, acestea constituind excepții notabile.

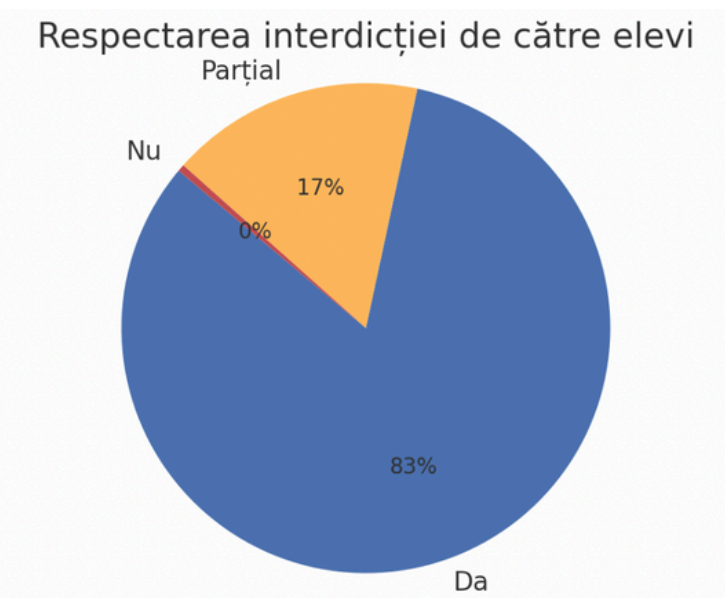

Figura 2: Gradul de respectare a interdicției de a utiliza telefonul mobil de către elevi. Se observă că în marea majoritate a instituțiilor de învățământ (83%) elevii respectă pe deplin regulile, iar în circa 17% cazuri sunt semnalate abateri parțiale. Situațiile de nerespectare totală sunt aproape inexistente (0%).

Instituțiile care au raportat respectare parțială sau nesatisfăcătoare a interdicției au oferit și detalii calitative despre obstacolele întâmpinate. Un motiv frecvent invocat este ingeniozitatea unor elevi mai mari în a ascunde telefoanele sau a eluda controlul: de exemplu, unii declară că nu au telefonul la ei, însă îl țin ascuns în ghiozdan sau predau profesorului un telefon vechi/defect, păstrându-l pe cel funcțional. Astfel de cazuri apar în special la clasele gimnaziale superioare (a VIII-a – a IX-a) și liceale, unde elevii manifestă uneori atitudini de frondă față de reguli. De asemenea, respondenții au menționat că unii profesori întâmpină dificultăți în a controla strict situația în clasă – mai ales profesorii mai tineri, care pot ezita să confrunte elevii, sau dimpotrivă, cadrele didactice în vârstă, mai puțin obișnuite cu tehnologiile, care pot scăpa din vedere utilizarea pe ascuns. În ansamblu însă, aceste cazuri rămân limitate numeric, iar norma socială în școli a devenit aceea de a nu folosi telefonul la lecție, ceea ce reprezintă o schimbare de comportament importantă față de perioada anterioară introducerii regulamentelor.

Spații de depozitare a telefoanelor mobile

O componentă cheie a implementării cu succes a interdicției o reprezintă organizarea depozitării telefoanelor pe durata lecțiilor. Sondajul a investigat dacă instituțiile de învățământ au amenajat spații speciale (de exemplu: casete, dulăpioare, cutii dedicate) în sălile de clasă, unde elevii să își lase telefoanele pe parcursul lecțiilor. Datele arată o situație relativ bună, dar perfectibilă în privința dotării cu astfel de spații: 50% dintre instituții au indicat că toate sălile de clasă sunt dotate cu un loc special de depozitare a telefoanelor, iar încă 30% au amenajat majoritatea sălilor cu asemenea spații. Pe de altă parte, aproximativ 13% dintre instituții nu au deloc spații speciale pentru telefoane, iar 7% au doar parțial (în câteva clase) – de regulă, acestea fiind fie școli care nu au reușit încă să se doteze complet, fie care încearcă soluții alternative.

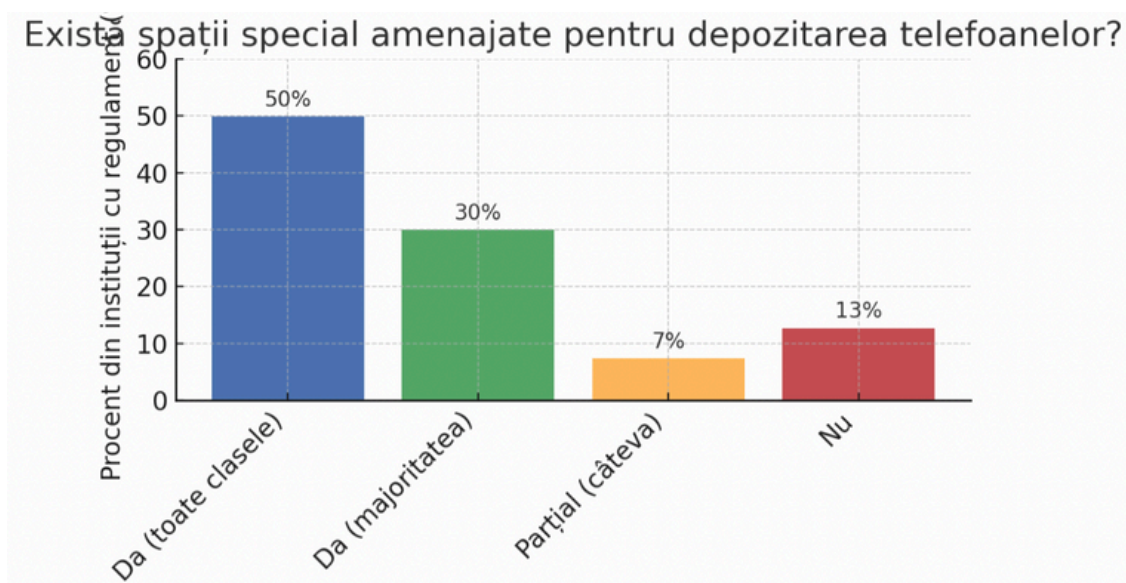

Figura 3: Proportia instituțiilor care dispun de spații amenajate pentru depozitarea telefoanelor mobile ale elevilor în timpul orelor. Jumătate dintre instituții au astfel de spații în toate clasele, o treime în majoritatea claselor, însă 20% au doar în mică măsură sau deloc.

Din comentariile calitative reiese că lipsa spațiilor de depozitare este adesea cauzată de constrângeri financiare sau logistice. Unele instituții menționează că nu au buget pentru achiziția de dulapuri/lockere speciale pentru telefoane și nici părinții nu au putut contribui (mai ales în mediile defavorizate). Altele semnalează că, deși doresc instalarea cutiilor pentru telefoane, nu au personal suficient pentru a supraveghea predarea și ridicarea telefoanelor în fiecare clasă. În astfel de cazuri, soluțiile improvizate au fost cele mai utilizate: de exemplu, elevilor li se solicită să își țină telefoanele în ghiozdane, închise și pe modul silențios, pe durata lecțiilor, sau profesorul strânge telefoanele într-o cutie simplă pe masă la începutul orei. Unele instituții (mai ales cele primare) au adoptat chiar măsura de a interzice aducerea telefonului la școală, eliminând necesitatea depozitării – însă aceasta este o excepție, majoritatea permițând elevilor să aducă telefonul cu condiția să nu îl folosească nepermis. De remarcat că există o preocupare justificată privind securitatea telefoanelor depuse: câteva instituții de învățământ au subliniat că evită colectarea centralizată a aparatelor deoarece, neavând condiții de securitate (închidere), se tem de eventuale furturi sau deteriorări, ceea ce ar genera nemulțumirea părinților. Prin urmare, dotarea cu infrastructură adecvată rămâne o provocare pentru o implementare integrală a regulamentului.

În ceea ce privește procedura de ridicare a telefoanelor după depozitare, acolo unde există un sistem organizat, 87% dintre instituții afirmă că elevii își respectă întocmai procedura (de exemplu, le recuperează doar la sfârșitul lecției sau al zilei școlare, conform regulilor stabilite). Alte circa 12% indică faptul că elevii respectă „uneori” această procedură – posibil legat de cazurile menționate anterior de întârziere sau nerăbdare în a lua telefonul în pauză. Doar 1% dintre instituții au raportat nerespectarea procedurii, semn că odată depozitate, telefoanele sunt în general recuperate ordonat. Acest aspect procedural contribuie și el la climatul de disciplină: acolo unde elevii știu că își vor primi telefonul la un timp clar stabilit, tentația de a-l folosi pe ascuns în timpul lecției scade.

Incidente legate de utilizarea necorespunzătoare a telefonului și măsuri aplicate

Pentru a cuantifica impactul regulamentului, sondajul a cerut instituțiilor de învățământ să raporteze câte incidente de utilizare necorespunzătoare a telefonului mobil de către elevi au înregistrat în anul școlar curent (2024-2025). Prin „incident” se înțelege orice abatere notabilă de la regulament – de exemplu, folosirea telefonului la ore fără permisiune, refuzul de a-l preda, utilizarea în scopuri nepotrivite (filmări neautorizate, accesarea rețelelor sociale în timpul lecției etc.). Datele indică faptul că majoritatea instituțiilor nu au înregistrat niciun incident semnificativ: 61% dintre instituțiile de învățământ (702 la număr) au raportat 0 incidente în acest an școlar. Alte 30% (347 școli) au consemnat între 1 și 5 incidente, deci cazuri izolate, ocazionale. În jur de 8-9% dintre școli (97 cazuri) au avut peste 5 incidente raportate, ceea ce ar putea semnala fie probleme persistente la un număr restrâns de elevi, fie dificultăți mai mari de aplicare a regulamentului în acele instituții.

Numărul de incidente raportate per instituție

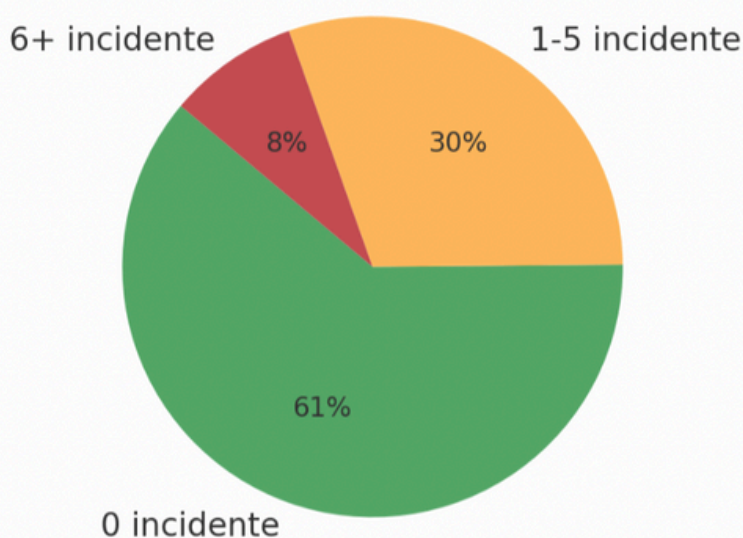

Figura 4: Distribuția școlilor în funcție de numărul de incidente legate de telefon raportate în anul școlar curent. Se remarcă faptul că aproape două treimi dintre școli nu au avut incidente, iar o treime au avut doar câteva cazuri izolate; foarte puține școli au confruntat incidente numeroase.

În total, cele 1146 de instituții de învățământ au raportat cumulativ aproximativ 2 355 de incidente la nivel național. Calculat ca medie, rezultă circa 2 incidente per școală pe an, însă această medie este ridicată de câteva școli cu probleme. De exemplu, cel mai mare număr raportat de o singură instituție a fost 112 incidente (caz excepțional). Dacă excludem aceste situații atipice, majoritatea instituțiilor de învățământ care au înregistrat incidente au avut în medie circa 5 incidente pe parcursul anului școlar, ceea ce înseamnă mai puțin de un incident pe lună. Ca distribuție pe niveluri de învățământ, cele mai multe incidente au avut loc la nivel gimnazial (clasele V-IX) – respondenții indicând că elevii de 12-16 ani sunt cei mai predispuși să testeze limitele regulamentului. Incidentele la clasele liceale (X-XII) au fost mai puține, iar la nivel primar aproape inexistente (puțini elevi mici posedă telefon sau îl aduc la școală). În ceea ce privește măsurile aplicate de instituțiile de învățământ în cazurile de încălcare a interdicției, abordarea generală a fost una preventiv-educativă, cu sancțiuni graduale. Cea mai răspândită reacție a fost avertismentul verbal adresat elevului: aproximativ 52% dintre instituții au menționat că au recurs la mustrare verbală a elevilor surprinși folosind telefonul nepermis. De asemenea, în 43% dintre instituții de învățământ s-au purtat discuții cu părinții elevilor implicați – fie telefonic, fie la ședințe sau întâlniri individuale – pentru a-i informa și a solicita sprijinul familiei în corectarea comportamentului.

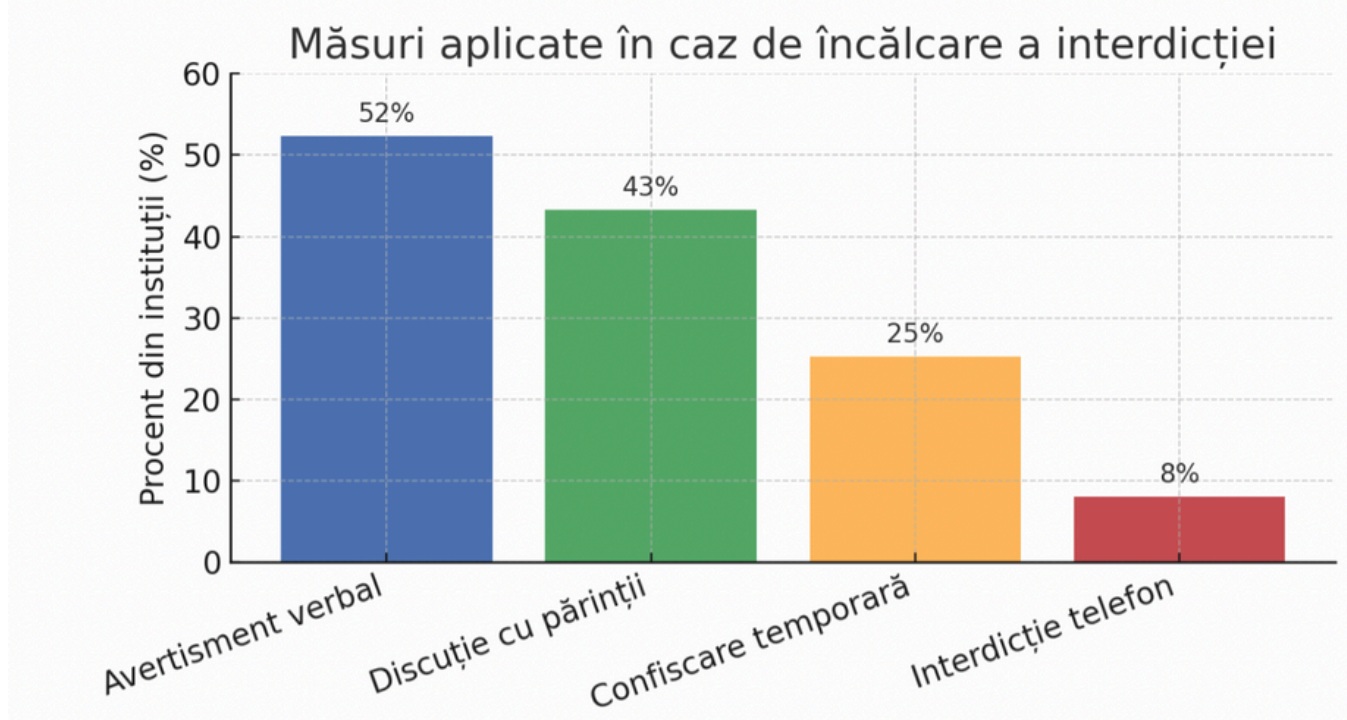

Figura 5: Principalele măsuri disciplinare aplicate de școli în cazul încălcării regulamentului privind telefoanele. Aproximativ jumătate din instituții au dat avertismente verbale, aproape la fel de multe au chemat părinții la discuții, în timp ce măsuri mai stricte (confiscare sau interdicție) au fost mai rar folosite.

O măsură practică în circa 25% dintre instituții a fost ridicarea temporară a telefonului de la elev (confiscarea pe durata lecției sau a zilei). De obicei, această măsură este combinată cu returnarea aparatului la sfârșitul programului școlar, uneori direct părintelui, pentru a sublinia gravitatea abaterii. Măsuri disciplinare mai severe au fost rare: doar circa 8% dintre instituții au raportat că au recurs la interzicerea dreptului elevului de a mai aduce telefonul la școală pentru o perioadă (de exemplu, pentru elevii care au încălcat repetat regulile). Merită subliniat că niciun respondent nu a indicat sancțiuni extreme (precum suspendarea de la lecții) ca răspuns la utilizarea necorespunzătoare a telefonului – semn că problemele au fost gestionate la nivel moderat, fără a se ajunge la penalizări disciplinare majore.

În aproximativ 28% dintre instituții de învățământ nu a fost necesară aplicarea niciunei măsuri concrete, fie pentru că nu au existat încălcări ale regulamentului, fie pentru că incidentele au fost minore și s-au rezolvat pe loc prin observații și discuții informale. De altfel, multe instituții de învățământ au precizat că simpla existență a regulamentului a avut un efect preventiv puternic – elevii cunosc consecințele posibile și, în general, le evită. Acolo unde totuși au apărut situații problematice, implicarea părinților s-a dovedit esențială: prin dialog cu familia, elevul înțelege că școala și părinții au o poziție comună privind limitarea folosirii telefonului. Per total, măsurile aplicate reflectă o filozofie pedagogică echilibrată: accent pe educare și conștientizare, recurgându-se la sancțiuni mai aspre doar dacă abaterile persistă.

Utilizarea educațională a telefoanelor mobile

Reglementările Ministerului Educației și Cercetării nu urmăresc eliminarea completă a tehnologiei din actul educațional, ci doar prevenirea utilizării inadecvate. Astfel, majoritatea regulamentelor instituțiilor de învățământ prevăd că telefoanele mobile pot fi folosite în timpul lecțiilor doar cu acordul și sub supravegherea profesorului, în scopuri didactice. Sondajul confirmă că această prevedere este aplicată în practică: practic toate instituțiile chestionate (aprox. 99%) au raportat utilizarea telefoanelor de către elevi în scopuri educaționale, în anumite contexte. Concret, cele mai frecvente moduri în care telefoanele sunt integrate pozitiv în lecții sunt: participarea la proiecte, prezentări sau activități de grup (menționată de circa 71% dintre instituții), accesarea de aplicații educaționale interactive (exemple: platforme de testare rapidă tip Kahoot, Quizziz, aplicații de învățare a limbilor – circa 69% dintre instituții) și căutarea de informații relevante pentru lecție pe internet (de exemplu, pentru documentare rapidă sau verificarea unor date – circa 57% dintre instituții).

Utilizarea telefoanelor în scopuri educaționale (în timpul orelor)

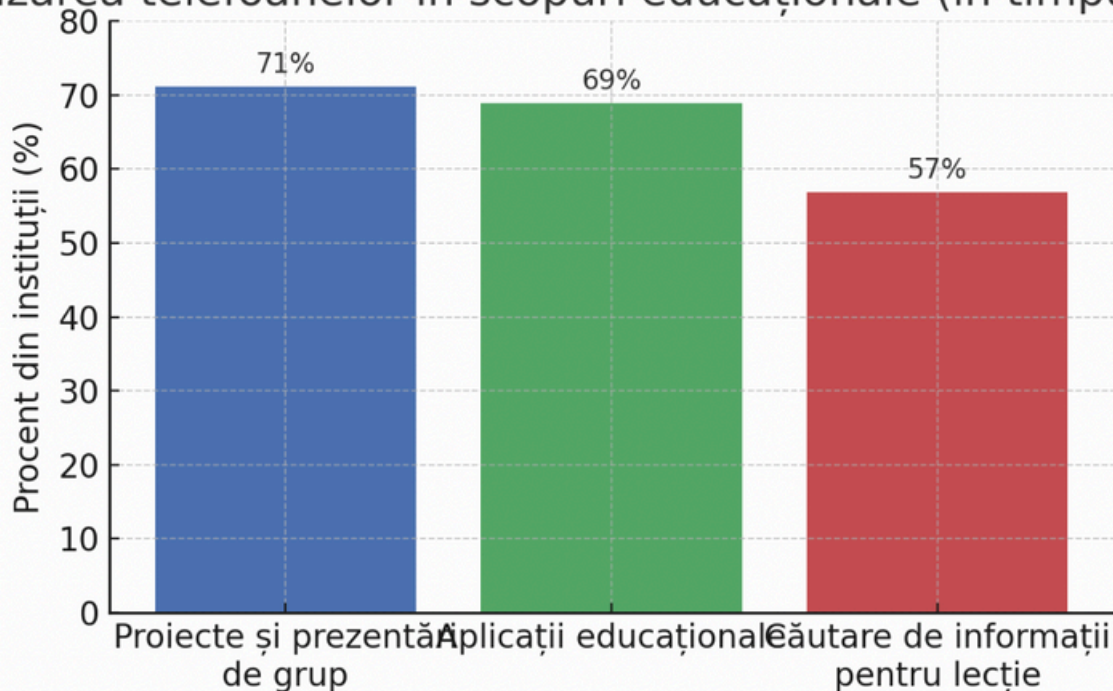

Figura 6: Procentul de instituții de învățământ care utilizează telefoanele elevilor în diferite scopuri educaționale, în timpul orelor. Se observă că activitățile de proiect/prezentare și folosirea de aplicații educative digitale sunt cele mai comune, urmate de căutarea de informații online.

Aceste procente arată că telefoanele smart ale elevilor au devenit un instrument complementar de învățare, profesorii valorificând faptul că aproape fiecare elev de gimnaziu/liceu deține un dispozitiv conectat la internet. De exemplu, la orele de limbi străine unii profesori permit elevilor să folosească aplicații de vocabular sau dicționare online; la științe, elevii pot filma experimente sau realiza fotografii ce vor fi incluse în prezentări; la orele de dirigenție și educație pentru societate se vizionează clipuri educative pe telefoane în grupuri mici, etc. Desigur, aceste activități sunt planificate astfel încât să nu distragă de la obiectivele lecției, ci dimpotrivă să le susțină. Este important de remarcat că foarte puține instituții (sub 1%) au indicat că nu folosesc deloc telefoanele elevilor în scop educativ. Practic, doar câteva instituții de învățământ au bifat opțiunea „nu se utilizează telefoanele”. Marea majoritate a școlilor au îmbrățișat conceptul de „învață elevii să folosească responsabil tehnologia”, nu doar să o interzică. Acest aspect contribuie și la acceptarea mai ușoară a regulamentului de către elevi – aceștia înțeleg că telefonul nu este un „inamic”, ci un instrument ce poate fi folosit atunci când profesorul consideră util, dar nu oricând și oricum vor ei.

Percepția privind impactul regulamentului asupra disciplinei și climatului educațional

O întrebare esențială adresată instituțiilor de învățământ a fost dacă, în opinia lor, regulamentul actual privind telefoanele mobile contribuie la ameliorarea disciplinei și a climatului educațional în instituție. Răspunsurile au fost în mod covârșitor pozitive: 88% dintre respondenți (1 012 școli) au răspuns „Da”, considerând că există o îmbunătățire clară a disciplinei elevilor și a atmosferei generale la lecții datorită aplicării acestor reguli. Alte circa 11% (121 instituții) au apreciat că efectul este „Parțial” – adică au observat unele îmbunătățiri, însă poate nu în toate aspectele. Doar 1% (13 instituții) au considerat că regulamentul nu a contribuit la ameliorare, fie pentru că nu au avut oricum probleme de disciplină nici înainte, fie pentru că se confruntă cu provocări educaționale mult mai mari care estompează efectul acestei măsuri. Aceste percepții confirmă justetea și utilitatea politicii implementate: majoritatea instituțiilor de învățământ resimt un beneficiu tangibil. În absența telefoanelor, elevii sunt mai atenți la lecții, interacțiunile profesor-elev s-au îmbunătățit, iar pauzele petrecute fără ecrane stimulează socializarea directă între copii. Mulți respondenți au subliniat că odată eliminată tentația telefonului, nivelul de zgomot și agitație în clasă a scăzut, iar incidentele de indisciplina s-au redus. Chiar și cei care au răspuns „Parțial” recunosc în comentarii că măsura este benefică, doar că o consideră o piesă dintr-un puzzle mai mare al disciplinei – alături de alți factori educaționali care trebuie gestionați. Practic nimeni nu a afirmat că regulamentul ar avea efecte negative; în cel mai rău caz, unii îl văd ca neutru, dar necesar.

Dincolo de disciplină, un efect colateral pozitiv semnalat de câteva instituții de învățământ este ameliorarea relației cu părinții pe acest subiect. Dacă înainte existau divergențe legate de folosirea telefonului, acum regulamentul unifică așteptările și părinții se simt și ei responsabilizați să sprijine școala. Desigur, au existat și cazuri de rezistență din partea unor părinți, mai ales la început – unii considerând poate măsura prea strictă sau temându-se că nu își pot contacta copilul. Însă comunicarea și explicarea beneficiilor (reducerea dependenței de ecrane, creșterea atenției la învățătură) au convins majoritatea familiilor. În prezent, regulamentul privind telefoanele este perceput ca parte integrantă a normelor școlare, similar cu uniforma (în unele instituții) sau ora de începere a lecțiilor, și nu mai generează controverse notabile.

Concluzii

Analiza datelor colectate arată că implementarea reglementărilor privind utilizarea telefoanelor mobile în instituțiile de învățământ din Republica Moldova este, în ansamblu, un succes. La nivel operațional, aproape toate instituțiile de învățământ și-au creat propriile regulamente aliniate la recomandările regulamentului aprobat de către minister, implicând cadrele didactice și comunitatea în acest proces. Regulile au fost comunicate extensiv, asigurând transparență și înțelegere din partea elevilor și părinților. Drept rezultat, comportamentul elevilor s-a conformat semnificativ: folosirea nepermisă a telefoanelor în timpul lecțiilor a scăzut dramatic, fapt reflectat în numărul foarte mic de incidente raportate în majoritatea instituțiilor de învățământ. Climatul educațional s-a îmbunătățit, profesorii putând desfășura lecțiile cu mai puține întreruperi și distrageri, iar elevii fiind mai concentrați la activitățile didactice.

Măsurile luate pentru a gestiona încălcările regulilor au fost predominant de natură preventiv- corectivă, nu punitivă severă, ceea ce a permis responsabilizarea elevilor fără escaladarea conflictelor. Avertismentele, dialogul cu elevii și părinții și ridicarea temporară a telefoanelor s-au dovedit suficiente în marea majoritate a cazurilor, sugerând că elevii au înțeles mesajul și nu a fost nevoie de sancțiuni mai grave. Acest fapt vorbește despre eficiența regulamentelor: când regulile sunt clare și acceptate, comunitatea școlară le poate auto-implementa cu intervenții disciplinare minime.

Un alt aspect notabil este că școlile au reușit să găsească un echilibru între interdicție și utilizarea tehnologiei în scop educativ. Departe de a demoniza telefoanele, profesorii le-au integrat acolo unde a fost benefic, transformând o potențială sursă de indisciplină într-un instrument util la clasă. Acest echilibru a ajutat la obținerea acceptului elevilor – aceștia văd că telefonul are locul său, dar acest loc nu este în mâna lor pentru chestiuni personale în timpul lecției.

Cu toate reușitele, există și provocări persistente evidențiate de raport: un număr redus de instituții de învățământ nu au implementat încă regulamentul și trebuie sprijinite să o facă. Unele instituții se confruntă cu dificultăți logistice (lipsa spațiilor de depozitare securizată pentru telefoane, personal insuficient pentru supraveghere), ceea ce cere soluții organizatorice și eventual sprijin material. Rezistența atitudinală există izolat la unii elevi (în special adolescenți) și câțiva părinți, necesitând eforturi continue de convingere și educare. De asemenea, aplicarea consecventă a regulilor depinde de implicarea tuturor cadrelor didactice – acolo unde există profesori mai permisivi sau mai puțin vigilenți, elevii pot specula aceste breșe. Prin urmare, menținerea beneficiilor obținute va depinde de atenția permanentă la aceste aspecte.

În concluzie, la puțin timp de la instituirea acestor reglementări, instituțiile de învățământ din țară raportează o experiență preponderent pozitivă: mai multă ordine în clasă, elevi mai disciplinați și un proces educațional mai focalizat. Aceste date denotă o confirmare a impactului favorabil al regulamentului adoptat, dar și o serie de lecții învățate și aspecte de îmbunătățit. În baza acestor constatări, formulăm următoarele recomandări operaționale și strategice.

Recomandări operaționale și strategice

Pentru OLSDÎ

- Să se asigure că 100% din instituțiile de învățământ au elaborat și implementat un regulament propriu privind utilizarea telefoanelor mobile. Oferirea asistență metodologică instituțiilor de învățământ care încă nu au un regulament și poate solicita în mod formal adoptarea acestuia în termen scurt acolo unde lipsește.
- Având în vedere că circa 20% dintre instituții de învățământ nu dispun de spații amenajate în toate clasele, este necesar de identificat resurse din buget sau proiecte investiționale pentru dotarea instituțiilor de învățământ cu dulapuri/cutii de depozitare a telefoanelor.
- Organizarea de sesiuni de formare pentru profesori pe tema managementului clasei în era digitală – cum să aplice consecvent regulile, cum să gestioneze situațiile de elevi care se sustrag sau contestă interdicția, cum să integreze în mod util tehnologia mobilă în lecții.
- Aceste training-uri ar ajuta la uniformizarea aplicării regulamentului și la creșterea încrederii profesorilor în abordarea acestor situații.
- Derularea campaniilor adresate părinților și elevilor, evidențiind efectele negative ale utilizării excesive a telefonului (asupra atenției, sănătății, performanțelor școlare) și beneficiile respectării regulamentelor.
- Să se continue colectarea de date anuale de la școli privind implementarea regulamentului (eventual integrată în raportările generale ale instituțiilor). Acest lucru va permite identificarea rapidă a oricăror derapaje sau probleme noi.

Pentru instituțiile de învățământ

- Conducerea trebuie să se asigure că toți profesorii cunosc și aplică uniform regulile. Este utilă discutarea periodică a situației în consiliile profesorale – de exemplu, analizarea cazurilor de încălcare apărute și a modului de rezolvare, pentru a extrage învățăminte și a ajusta abordarea dacă e necesar. Regulamentul trebuie reamintit la începutul fiecărui an școlar atât cadrelor didactice, cât și elevilor (ex.: prima oră de dirigenție dedicată reamintirii regulilor de conduită, inclusiv cea privind telefoanele).
- Instituțiile de învățământ care nu au încă spații amenajate în toate clasele ar trebui să prioritizeze găsirea unor soluții. Chiar dacă bugetul este limitat, se pot explora variante creative: confecționarea unor cutii din materiale accesibile, implicarea comunității locale sau a consiliului elevilor în amenajarea unor spații. Important este ca elevii să aibă un loc sigur unde să-și lase telefonul, reducând tentația de a-l ține la ei.
- O strategie eficientă este ca elevii înșiși să devină promotori ai respectării regulamentului. Consiliul elevilor poate derula campanii în instituțiile de învățământ, poate ține prezentări către colegi despre de ce e bine să nu folosească telefonul la ore și poate semnală conducerii eventuale probleme. Când mesajul vine și de la elevi, nu doar de la profesori, el are adesea mai mult impact asupra grupului de elevi.

- Școala trebuie să mențină o comunicare regulată cu părinții pe tema disciplinării digitale. În cadrul ședințelor formale cu părinții, diriginții pot reaminti rugămintea ca aceștia să nu sune/scrie mesaje copiilor în timpul lecțiilor decât în cazuri urgente. De asemenea, în caz de încălcare de către un elev a regulilor, contactarea promptă a părintelui și abordarea problemei ca parteneri (școală și familie) care vor transmite elevului un mesaj unitar.
- Profesorii ar trebui să continue și să extindă utilizarea telefoanelor ca instrument educațional, acolo unde are valoare adăugată. De fiecare dată când elevii văd că telefonul îi ajută să învețe (de exemplu, printr-un quiz interactiv la sfârșitul lecției) și că profesorul îl lasă, atunci elevii vor accepta mai ușor că în restul timpului trebuie să îl închidă.
- Conducerea instituției de învățământ ar trebui să fie atentă la semnalele de alarmă venite de la profesori – de exemplu, dacă un profesor se plânge că elevii dintr-o clasă nu respectă regula. În astfel de situații, se pot lua măsuri de sprijin: asistarea respectivului profesor la lecții de către un coleg mai experimentat sau de către director/adjunct. Este esențial ca niciun profesor să nu se simtă singur în fața provocării de a impune regula; climatul de disciplină este o responsabilitate colectivă a instituției.

Pentru părinți și comunitatea familială

- În primul rând, părinții sunt îndemnați să susțină activ deciziile instituției de învățământ privind utilizarea telefoanelor. Aceasta înseamnă să nu le transmită copiilor mesaje confuze (de tipul dacă ai nevoie poți folosi telefonul, nu-i asculta pe profesori) și să evite să îi sune sau să le trimită mesaje în timpul lecțiilor. Dacă un părinte trebuie neapărat să comunice cu copilul în intervalul lecțiilor (urgente), ar trebui să o facă prin intermediul dirigintelui sau conform procedurilor stabilite de școală.
- Regulamentul instituției ar trebui dublat de reguli consecvente acasă. Părinții pot institui, de exemplu, ora de seară fără telefon pentru teme, sau pot cere copilului să le predea telefonul la o anumită oră înainte de culcare. Astfel, elevul înțelege că limitarea utilizării în anumite momente este o practică generală, nu doar o „fixație” a școlii. De asemenea, părinții pot verifica dimineața înainte de școală dacă copilul are într-adevăr nevoie de telefon în acea zi (dacă nu, să îl lase acasă).
- E important ca părintele să explice copilului de ce există aceste reguli. Discuțiile deschise despre pericolele dependenței de telefon sau expunerea neadecvată online, despre faptul că școala este un loc pentru a învăța și socializa față în față, îi pot oferi elevului contextul necesar pentru a accepta mai ușor restricțiile. Părinții trebuie să asculte și punctul de vedere al copilului (de ce simte nevoia telefonului) și să găsească împreună alternative (de exemplu, dacă un elev spune că ascultă muzică pe telefon în pauze ca să se relaxeze, părintele poate încuraja alte metode de relaxare sau poate stabili un interval limitat pentru acest lucru).
- Părinții ar trebui să participe la ședințe și întâlniri atunci când sunt invitați. Dacă au nemulțumiri sau sugestii legate de regulamentul telefoanelor, să le adreseze civilizată în cadru organizat (consiliul de părinți, dialog cu directorul), nu să submineze autoritatea instituției în fața copilului.

- Nu în ultimul rând, părinții trebuie să fie conștienți că ei sunt modele pentru copiii lor. Dacă un părinte stă tot timpul cu telefonul în mână acasă, copilului îi va fi greu să înțeleagă de ce i se cere să nu facă la fel. Prin urmare, adoptarea unui comportament echilibrat față de tehnologie în viața de familie – de exemplu, momente fără telefoane la cină, activități recreative offline în weekend – va întări mesajul că telefonul are un rol util, dar nu trebuie să domine fiecare moment al vieții noastre.

În concluzie, parteneriatul dintre școală și familie rămâne esențial pentru menținerea disciplinei privitoare la utilizarea telefoanelor mobile. Regulile formulate de instituția de învățământ își ating adevăratul potențial doar atunci când sunt susținute și consolidate acasă. Prin eforturi comune și consecvență, putem asigura că beneficiile obținute – elevi mai atenți, lecții derulate fără întreruperi inutile, climat educațional îmbunătățit – vor fi menținute și chiar amplificate în anii următori, spre binele întregii comunități educaționale.

